

УГОДА

між Україною, з однієї сторони, і Європейським Союзом та Європейським співтовариством з атомної енергії, з іншої сторони, про участь України у Рамковій програмі з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» та Програмі з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021-2025), комплементарній до Рамкової програми з досліджень та інновацій «Горизонт Європа»

Україна (далі – Україна),

з однієї сторони,

та

Європейська Комісія (далі – Комісія) від імені Європейського Союзу, та Європейське співтовариство з атомної енергії (далі – Євратом),

з іншої сторони,

(далі разом – Сторони)

ОСКІЛЬКИ Угода про асоціацію між Україною з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони¹ (далі – Угода про асоціацію), передбачає, що Сторони повинні розвивати та посилювати своє науково-технічне співробітництво з метою сприяння як самому науковому розвитку, так і посиленню їх наукового потенціалу для вирішення національних та глобальних викликів;

ОСКІЛЬКИ Угода про асоціацію особливо передбачає сприяння цивільним науковим дослідженням у галузі ядерної безпеки та захисту, включаючи спільні наукові та дослідницькі роботи, а також підготовку та мобільність науковців та передбачає, що співпраця у цивільному ядерному секторі повинна здійснюватися шляхом реалізації конкретних угод в цій галузі;

ОСКІЛЬКИ Протокол III до Угоди про асоціацію передбачає, що конкретні умови щодо участі України у кожній програмі, зокрема фінансовий внесок, що сплачується, та процедури звітування та оцінки, повинні бути визначені в Меморандумі про

---

¹ OJL 161, 29.5.2014, стор. 3.

взаєморозуміння між компетентними органами України та Комісією на основі критеріїв, встановлених відповідними програмами²;

ОСКІЛЬКИ Рамкова програма Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» (далі – Програма «Горизонт Європа») була визначена Регламентом (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту та Європейської Ради³;

ОСКІЛЬКИ Програма з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії (2021-2025), комплементарна до Програми «Горизонт Європа» (далі – Програма «Євратом») була створена Регламентом Ради (Євратом) 2021/765⁴;

ВРАХОВУЮЧИ зусилля Європейського Союзу в об'єднанні зі своїми міжнародними партнерами для вирішення глобальних викликів відповідно до плану дій для людей, планети та процвітання відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року», і визнаючи, що дослідження та інновації є ключовими рушіями та основними інструментами для сталого зростання, інноваційного розвитку, економічної конкурентоспроможності та привабливості;

ВИЗНАЮЧИ загальні принципи, викладені в Регламенті (ЄС) 2021/695 та Регламенті (Євратом) 2021/765;

ОСКІЛЬКИ загальною метою Програми «Євратом» є проведення ядерних досліджень та забезпечення навчання, зокрема спрямованих на постійне вдосконалення ядерної безпеки, охорони та радіаційного захисту, а також досягнення цілей Програми «Горизонт Європа», зокрема, у контексті енергетичного переходу;

ВИЗНАЮЧИ цілі оновленого Європейського дослідницького простору щодо побудови спільного науково-технічного простору, створення єдиного ринку для досліджень та інновацій, розвитку та сприяння співпраці між університетами та обміну передовим досвідом, сприянню транскордонній міжгалузевій мобільності дослідників, сприяння вільному руху наукових знань та інновацій, сприяння академічній свободі та свободі наукових досліджень, підтримка освіти та комунікативної діяльності, заохочення конкурентоспроможності та привабливості економік залучених країн, а також те, що асоційовані країни є ключовими партнерами у цих прагненнях;

ПІДКРЕСЛЮЮЧИ роль європейських партнерств у вирішенні деяких найактуальніших викликів, що постають перед Європою, шляхом узгоджених дослідницьких та інноваційних

² Ця Угода становить і має ті ж юридичні наслідки, що і Меморандум про взаєморозуміння, зазначений у Протоколі III до Угоди про асоціацію між Україною з однієї сторони, та Європейським Союзом та його державами-членами, з іншої, щодо Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо загальних принципів участі України у програмах Союзу.

³ Регламент (ЄС) 2021/695 Європейського Парламенту та Європейської Ради від 28 квітня 2021 року про створення Програми «Горизонт Європа» - рамкової програми з досліджень та інновацій, що встановлює правила участі та розповсюдження та скасовує Регламент (ЄС) № 1290/2013 і (ЄС) № 1291/2013 (OJ L 170, 12.5.2021, стор. 1).

⁴ Регламент Ради (Євратом) 2021/765 від 10 травня 2021 року про встановлення програми з досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії на період 2021-2025 років, що є комплементарною програмою до Програми «Горизонт Європа» - рамкової програми з досліджень та інновацій та скасовує Регламент (Євратом) 2018/1563 (OJ L 167I, 12.5.2021, стор. 81).

ініціатив, що суттєво сприяють тим пріоритетам Європейського Союзу та Євратому в галузі досліджень та інновацій, які вимагають критичної маси та довгострокового бачення та участі країн у цих партнерствах;

ПРАГНУЧИ встановити взаємовигідні умови для створення гідних робочих місць, зміцнення та підтримки інноваційних екосистем Сторін, допомагаючи підприємствам впроваджувати інновації та масштабуватися на ринках Сторін та полегшуючи впровадження, а також розгортання і доступність інновацій, включаючи розвиток спроможності;

ВИЗНАЮЧИ що взаємна участь у науково-дослідних та інноваційних програмах повинна забезпечувати взаємну вигоду; визнаючи, що Сторони залишають за собою право обмежувати або окреслювати участь у своїх науково-дослідних та інноваційних програмах, включаючи, зокрема, дії, пов'язані з їх стратегічними активами, інтересами, автономією або безпекою;

ВРАХОВУЮЧИ спільні цілі, цінності та спільну взаємодію Сторін у галузі досліджень та інновацій, у тому числі в ядерному секторі, створені в минулому за допомогою домовленостей про участь України в Програмі з досліджень та навчання «Євратом» (2014-2018) та наступній Програмі «Євратом», а також численних інших міжнародних угод, що лежать в основі відносин між Сторонами⁵, і визнаючи загальне бажання Сторін і надалі розвивати, зміцнювати, стимулювати та розширювати свої відносини та співпрацю в них,

ДОМОВИЛИСЬ ПРО ТАКЕ:

Стаття 1

Сфера застосування програми

1. Україна бере участь як асоційована країна у всіх частинах Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» (Програма «Горизонт Європа»), зазначених у статті 4 Регламенту (ЄС) 2021/695 та реалізуються через програми, встановлені Рішенням Ради (ЄС) 2021/764⁶, в найсучасніших версіях та завдяки фінансовому внеску до Європейського інституту інновацій та технологій. Україна братиме участь як асоційована країна та вноситиме внесок у всі частини програми з досліджень та навчання «Євратом» (Програма «Євратом»), створеної Регламентом (Євратом) 2021/765, в її найновішій версії.
2. Регламент (ЄС) 2021/819 Європейського Парламенту та Європейської Ради⁷, Рішення (ЄС) 2021/820⁸, в їх найновіших версіях, застосовуються для участі юридичних,

⁵ Угода про співробітництво між Кабінетом Міністрів України та Європейським співтовариством з атомної енергії в галузі керованого термоядерного синтезу (OJ L 322, 27.11.2002, стор. 40.), Угода про співробітництво між Кабінетом Міністрів України та Європейським співтовариством з атомної енергії в галузі ядерної безпеки (OJ L 322, 27.11.2002, стор. 33.) та Угода між Кабінетом Міністрів України та Європейським Співтовариством з атомної енергії про співробітництво у сфері мирного використання ядерної енергії (OJL 261, 2.9.2006, стор. 27.).

⁶ Рішення Ради (ЄС) 2021/764 від 10 травня 2021 року про заснування Спеціальної програми реалізації Програми «Горизонт Європа» - рамкової програми з досліджень та інновацій, та про скасування Рішення 2013/743/ЄС (OJ L 167I, 12.5.2021, стор. 1).

⁷ Регламент (ЄС) 2021/819 Європейського Парламенту та Європейської Ради від 20 травня 2021 року про Європейський інститут інновацій та технологій (у новій редакції) (OJ L 189, 28.5.2021, стор. 61).

⁸ Рішення (ЄС) 2021/820 Європейського Парламенту та Європейської Ради від 20 травня 2021 року про Стратегічну програму інновацій

фізичних осіб України у освітніх та інноваційних товариствах.

Стаття 2

Умови участі у Програмі «Горизонт Європа» та Програмі «Євратом»

1. Україна бере участь у Програмі «Горизонт Європа» та Програмі «Євратом» відповідно до умов, викладених у Протоколі III до Угоди про асоціацію між Україною з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та відповідно до умов та положень, викладених в цій Угоді, у правових актах, зазначених у статті 1 цієї Угоди, а також у будь-яких інших правилах, що стосуються реалізації цих Програм, в їх найновіших версіях.
2. Якщо інше не передбачено положеннями та умовами, зазначеними у пункті 1 цієї статті, включаючи виконання статті 22 (5) Регламенту (ЄС) 2021/695, юридичні, фізичні особи, зареєстровані в Україні, можуть брати участь у непрямих діях Програми «Горизонт Європа» та Програми «Євратом» за умов, еквівалентних тим, що застосовуються до юридичних, фізичних осіб, зареєстрованих у Європейському Союзі, включаючи дотримання обмежувальних заходів ЄС⁹.
3. Перш ніж прийняти рішення щодо того, чи мають юридичні, фізичні особи, зареєстровані в Україні, право брати участь у заходах, що стосуються стратегічних активів, інтересів, автономії чи безпеки Європейського Союзу відповідно до статті 22 (5) Регламенту (ЄС) 2021/695, Комісія може надіслати запит на отримання інформації або гарантій, таких як:
  - а) інформація про те, чи був або буде наданий взаємний доступ юридичним, фізичним особам, зареєстрованим у Європейському Союзі, до існуючих та запланованих програм, проектів чи заходів України, еквівалентних програмі «Горизонт Європа»;
  - б) інформація про те, чи існує в Україні національний механізм перевірки інвестицій, та гарантії, що Уряд України повідомлятиме та консультуватиме Комісію з усіх можливих випадків, коли при застосуванні такого механізму їм стало відомо про заплановані іноземні інвестиції/злиття із суб'єктом господарювання, створеного або контролюваного за межами України, юридичної, фізичної особи України, яка отримала фінансування в рамках дій програми «Горизонт Європа», що пов'язані зі стратегічними активами, інтересами, автономією чи безпекою Європейського Союзу, за умови, що Комісія надасть Україні перелік відповідних юридичних, фізичних осіб, зареєстрованих в Україні після підписання грантових угод з цими суб'єктами; та
  - в) гарантії, що жоден із результатів, технологій, послуг та продуктів, розроблених під

Європейського інституту інновацій та технологій (EIT) 2021-2027: Підвищення інноваційного таланту та спроможності Європи та скасування Рішення № 1312/2013/ЄС (ОJ L 189, 28.5.2021, стор. 91.).

⁹ Обмежувальні заходи ЄС приймаються відповідно до статті 29 Договору про Європейський Союз або статті 215 Договору про функціонування Європейського Союзу.

час відповідних дій суб'єктами господарювання, зареєстрованими в Україні, не підлягають обмеженню щодо їх експорту до держав-членів ЄС під час реалізації дії та протягом чотирьох років після її завершення. Україна буде надавати інформацію щодо актуального переліку суб'єктів національних експортних обмежень щороку, під час реалізації дії та протягом чотирьох років після її закінчення.

4. Юридичні, фізичні особи, створені в Україні, можуть брати участь у діяльності Об'єднаного дослідницького центру (JRC) на умовах, еквівалентних тим, що застосовуються до юридичних, фізичних осіб, створених в Європейському Союзі, якщо не застосовуються обмеження для забезпечення узгодженості обсягу участі, що впливають із впровадження пунктів 2 та 3 цієї статті.

5. Якщо Європейський Союз реалізує Програму «Горизонт Європа» шляхом застосування статей 185 та 187 Договору про функціонування Європейського Союзу, Україна та юридичні, фізичні особи України можуть брати участь у правових структурах, створених відповідно до цих положень, відповідно до Європейських нормативно-правових актів Союзу, які були або будуть прийняті для створення цих правових структур.

6. Ця Угода не надає права Україні на участь в Європейських спільних діях програми Міжнародного експериментального термоядерного реактора (ITER) та Розвитку термоядерної енергетики, або долучення до Угоди про створення Міжнародної організації з термоядерної енергії ITER для спільної реалізації проекту ITER.

7. Представники України мають право брати участь у ролі спостерігачів у комітеті, зазначеному у статті 14 Рішення (ЄС) 2021/764, та у комітеті, зазначеному у статті 16 Регламенту (Євратом) 2021/765, без права голосу і лише щодо пунктів, що стосуються України.

Ці комітети можуть проводити спільні засідання без присутності представників від України під час голосування. Україну інформують за результатами проведеного засідання.

8. Участь, зазначена у попередньому пункті, має таку саму форму, включаючи процедури отримання інформації та документації, як і для представників держав-членів Європейського Союзу. Права України на представництво та участь у Комітеті Ради Європейського Союзу з питань європейського дослідницького простору та інновацій та його підгрупах такі самі як і для інших асоційованих країн.

9. Представники України мають право брати участь як спостерігачі у Раді управління Об'єднаного дослідницького центру, без права голосу. За умови дотримання цієї умови така участь регулюється тими самими правилами та процедурами, які застосовуються до представників держав-членів Європейського Союзу, включаючи права висловлювання та процедури отримання інформації та документації, які стосуються України.

10. Україна може брати участь у Європейському консорціумі дослідницьких інфраструктур

(ERIC) відповідно до Регламенту Ради (ЄС) 723/2009¹⁰, в його найновішій версії, та з нормативно-правовим актом про заснування ERIC.

11. Витрати на проїзд та прожиткові витрати, що були використані представниками та експертами України з метою участі в якості спостерігачів у роботі комітету, зазначеного у статті 14 Рішення (ЄС) 2021/764, та у комітеті, зазначеному у статті 16 Регламенту (Євратом) 2021/765 або на інших зустрічах, пов'язаних з виконанням Програми «Горизонт Європа» або Програми «Євратом», відшкодовуються Європейським Союзом на тій же основі, і відповідно до процедур, що діють для представників держав-членів Європейського Союзу.

12. Сторони докладають усіх зусиль в рамках існуючих положень для полегшення вільного пересування та проживання науковців, які беруть участь у діяльності, що охоплюється цією Угодою, та сприяння транскордонному переміщенню товарів та послуг, призначених для використання у таких діяльності.

13. Україна вживає всіх необхідних заходів для забезпечення того, щоб товари та послуги, придбані в Україні або імпортовані в Україну, які частково або повністю фінансуються відповідно до угод про гранти та/або контрактів, укладених для реалізації діяльності відповідно до цієї Угоди, звільняються від митних зборів, імпортних мит та інших фіскальних зборів, включаючи ПДВ, які застосовуються в Україні.

Стаття 3

Фінансові внески

1. Участь України або українських юридичних, фізичних осіб у Програмі «Горизонт Європа» та Програмі «Євратом» здійснюється за умови, що Україна сплачує фінансові внески до кожної з відповідних Програм та пов'язані з цим витрати на управління, реалізацію та операційні витрати в рамках загального бюджету Союзу (далі – «Союзний бюджет»).

2. Фінансовий внесок України до кожної з Програм складається з суми:

- а) операційного внеску; і
- б) членського внеску.

3. Фінансовий внесок України до кожної з двох Програм має форму щорічного внеску, що здійснюється двома платежами, і повинен бути сплачений не пізніше ніж у червні та вересні.

4. Операційний внесок України до кожної з Програм покриває операційні та допоміжні витрати цієї Програми, а також є додатковим як до асигнувань на зобов'язання, так і до асигнувань до сум, внесених до бюджету Союзу, остаточно прийнятого для відповідної Програми, включаючи будь-які асигнування, що відповідають звільненню від зобов'язань, що надаються, як зазначено згідно зі статтею 15 (3) Регламенту (ЄС, Євратом) 2018/1046

¹⁰ Регламент Ради (ЄС) № 723/2009 від 25 червня 2009 року про правову базу Співтовариства Європейського консорціуму дослідницьких інфраструктур (ERIC) (ОВ L 206, 8.8.2009, стор. 1.).

Європейського Парламенту та Європейської Ради¹¹, в її найновішій версії (далі – Фінансовий регламент), і збільшений за рахунок зовнішніх доходів, які не є результатом фінансових внесків до відповідної програми від інших донорів¹².

Щодо зовнішнього цільового доходу, виділеного програмою «Горизонт Європа» згідно зі статтею 3(1) Регламенту Ради (ЄС) 2020/2094¹³, збільшення повинно відповідати річним асигнуванням, визначеним у документах, які додаються до Проекту бюджету Європейської Комісії Програми «Горизонт Європи».

5. Початковий операційний внесок України до кожної з програм складається з ключа внеску (коефіцієнт), який визначається як відношення валового внутрішнього продукту (ВВП) України за ринковими цінами до ВВП Союзу за ринковими цінами. ВВП за ринковими цінами, які застосовуватимуться, визначаються спеціальними службами Комісії на основі найновіших статистичних даних, доступних для розрахунків бюджету в році, що передуює року, в якому має бути сплачено щорічний внесок. Винятком є нарахування операційного внеску України до кожної з Програм за 2021 рік, для якого застосовується значення ВВП за ринковими цінами 2019 року. Врегулювання цього ключа внеску викладено в Додатку I.

6. Початковий операційний внесок України до кожної з Програм обчислюється із застосуванням відрегульованого ключа внеску до початкових асигнувань на зобов'язання, внесених до Бюджету Союзу, остаточно прийнятого на відповідний рік для фінансування відповідної Програми, збільшеного відповідно до пункту 4 цієї статті.

7. Членський внесок України до кожної з Програм повинен становити 4% початкового річного операційного внеску до відповідної Програми, розрахованого згідно з пунктами 5 та 6 цієї статті, і повинен застосовуватися поетапно, як зазначено у Додатку I. Членський внесок не підлягає застосуванню механізмів ретроспективного врегулювання або корегування.

8. Початковий операційний внесок України до кожної з програм на рік N може бути відрегульований у сторону збільшення або зменшення ретроспективно протягом одного або декількох наступних років на основі бюджетних зобов'язань, прийнятих для асигнованих коштів цього року N, збільшених відповідно до пункту 4, їх виконання через юридичні зобов'язання та дезобов'язання. Детальні положення щодо реалізації цієї статті викладені в Додатку I.

9. Європейський Союз надає Україні інформацію щодо її фінансової участі, згідно до даних про бюджет, бухгалтерський облік, результати діяльності та оцінку, що надається органам бюджету Союзу щодо Програми «Горизонт Європа» та Програми «Євратом». Ця інформація надається за умов належного врахування правил конфіденційності та захисту

¹¹ Регламент (ЄС, Євратом) 2018/1046 Європейського Парламенту та Європейської Ради від 18 липня 2018 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу, що вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 1296/2013, (ЄС) № 1301/2013, (ЄС) № 1303/2013, (ЄС) № 1304/2013, (ЄС) № 1309/2013, (ЄС) № 1316/2013, (ЄС) № 223/2014, (ЄС) № 283/2014 та Рішення № 541/2014/ЄС та скасування Регламенту (ЄС, Євратом) № 966/2012 (OJ L 193, 30.7.2018, стор. 1.).

¹² Це включає, зокрема, для Програми «Горизонт Європа» ресурси з Інструменту відновлення Європейського Союзу, створеного Регламентом Ради (ЄС) 2020/2094 від 14 грудня 2020 року про створення Інструменту відновлення Європейського Союзу для підтримки відновлення після наслідків кризи COVID-19 (OJ L 433I, 22.12.2020, стор. 23.).

¹³ Регламент Ради (ЄС) 2020/2094 від 14 грудня 2020 року про створення Інструменту відновлення Європейського Союзу для підтримки відновлення після кризи COVID-19 (OJ L 433I, 22.12.2020, стор. 23.).

даних України, Союзу і Євратому, та не може поставити під загрозу інформацію, яку Україна має право отримувати відповідно до Додатку III.

10. Усі внески України або платежі від Європейського Союзу, а також розрахунок коштів, що підлягають сплаті або мають бути отримані, здійснюються в євро.

Стаття 4

Правила застосування механізму автоматичного корегування до операційного внеску України до Програми «Горизонт Європа»

1. Механізм автоматичного корегування застосовується до операційного внеску України до Програми «Горизонт Європа».

2. Застосовується механізм автоматичного корегування до початкового операційного внеску України до програми «Горизонт Європа» за рік N, врегульованого відповідно до статті 3(8), і розраховується в N+2 році. Він базується на результатах участі України та українських суб'єктів у частинах Програми «Горизонт Європи», які реалізуються за рахунок конкурсних грантів, що фінансуються за рахунок асигнувань на зобов'язання з року N, збільшених згідно зі статтею 3(4).

Сума автоматичного корегування розраховується на основі різниці між:

- а) початковою сумою юридичних зобов'язань щодо отримання коштів за конкурсними грантовими договорами програми «Горизонт Європа», фактично укладених з Україною або українськими юридичними, фізичними особами, що фінансуються за рахунок асигнувань за рік N, збільшеними відповідно до статті 3(4); і
- б) відповідним операційним внеском за рік N, сплаченим Україною та врегульованим відповідно до статті 3(8), за винятком витрат на невтручання, що фінансуються з асигнувань на зобов'язання з року N, збільшених відповідно до статті 3(4).

3. Якщо сума, зазначена в пункті 2 цієї статті, незалежно від того, позитивна чи від'ємна, перевищує 8% відповідного початкового операційного внеску України до програми «Горизонт Європа», врегульованого відповідно до статті 3 (8), початковий операційний внесок України до програми «Горизонт Європа» за рік N має бути скорегований. Сума, яку Україна повинна отримати або яка має бути отримана як додатковий внесок чи зменшення внеску України до програми «Горизонт Європа» за механізмом автоматичного корегування, має становити суму, що перевищує цей 8%-й поріг, сума нижче цього порогового значення 8% не враховуватиметься при розрахунку додаткового внеску, нарахованого або відшкодованого.

4. Детальні правила щодо механізму автоматичного корегування, що застосовується до операційного внеску України до Програми «Горизонт Європа» викладені в Додатку I.

Стаття 5

Взаємний доступ

1. Юридичні, фізичні особи, засновані в Європейському Союзі, можуть брати участь у програмах, проектах та заходах України, еквівалентних Програмі «Горизонт Європа» або Програмі «Євратом», відповідно до законодавства України.
2. Перелік еквівалентних програм, проектів чи заходів України, відкритих для участі юридичних, фізичних осіб Європейського Союзу наведено у частині I Додатку II. Україна докладає всіх зусиль для поступового відкриття своїх програм, проектів та заходів, визначених у частині II Додатку II до Угоди, для участі юридичних осіб, створених у Європейському Союзі.
3. Фінансування Україною юридичних, фізичних осіб, створених в Європейському Союзі, регулюється законодавством України, що визначає діяльність програм з досліджень та інновацій та/або проектів, заходів. Якщо фінансування не надається, то юридичні, фізичні особи, зареєстровані в Європейському Союзі, можуть брати участь за власні кошти.

Стаття 6

Відкрита наука

Сторони взаємно заохочують та підтримують практику відкритої науки у своїх програмах, проектах, заходах, відповідно до правил Програми «Горизонт Європа», Програми «Євратом» та законодавства України.

Стаття 7

Моніторинг, оцінювання та надання звітності

1. Без шкоди для повноважень Комісії, Європейського управління з питань запобігання зловживанням та шахрайству та Європейській рахунковій палаті, стосовно контролю та оцінки Програми «Горизонт Європа» та Програми «Євратом», участь України в цих програмах знаходитиметься під постійним спільним контролем України та Комісії на партнерських засадах.
2. Правила щодо фінансового контролю, відшкодувань та інших заходів протидії шахрайству, викладені у Додатку III до цієї Угоди.

Стаття 8

Комітет Україна – ЄС/Євратом з досліджень та інновацій

1. Відповідно до цієї Угоди створюється Комітет України та Європейського Союзу з досліджень та інновацій (далі – Спільний Комітет). Функції Спільного Комітету включають:
  - а) оцінка, оцінювання та огляд виконання цієї Угоди, зокрема:

- i. участі та результатів діяльності юридичних, фізичних осіб України в програмах «Горизонт Європа» та «Євратом»;
  - ii. можливості та рівня (взаємної) відкритості для участі у програмах, проектах та діях іншої Сторони для юридичних, фізичних осіб, створених у кожній зі Сторін;
  - iii. впровадження механізму фінансових внесків та механізму автоматичного корегування відповідно до статей 3 та 4 цієї Угоди;
  - iv. обміну інформацією та вивчення будь-яких можливих питань щодо використання результатів, включаючи права інтелектуальної власності;
- b) обговорення на вимогу будь-якої зі Сторін обмежень, що застосовуються або плануються Сторонами щодо доступу до їх відповідних дослідницьких та інноваційних програм, включаючи, зокрема, дії, що стосуються їх стратегічних активів, інтересів, автономії чи безпеки;
- c) вивчення способів покращення та розвитку співпраці;
- d) спільне обговорення майбутніх пріоритетів політик, що стосуються досліджень та інновацій та планування досліджень, що становлять спільний інтерес; та
- e) обмін інформацією, зокрема, про нове законодавство, нормативно-правові акти або національні програми досліджень та інновацій, які відносяться до реалізації цієї Угоди.
2. Спільний комітет Україна – ЄС/Євратом, до складу якого входять представники України і Європейського Союзу та Євратому, ухвалює свій Регламент.
3. Спільний комітет Україна – ЄС/Євратом може прийняти рішення про створення будь-якої робочої групи/дорадчого органу на спеціальній основі на рівні експертів, які можуть допомогти у виконанні цієї Угоди.
4. Спільний Комітет Україна – ЄС/Євратом збирається щонайменше раз на рік і, коли цього вимагають особливі обставини, на прохання будь-якої зі Сторін. Зустрічі організовуються та проводяться по черзі Україною та Європейським Союзом.
5. Спільний Комітет Україна – ЄС/Євратом працюватиме на постійній основі шляхом обміну відповідною інформацією за допомогою будь-яких засобів комунікації, зокрема стосовно участі/діяльності юридичних, фізичних осіб України. Спільний комітет Україна – ЄС/Євратом може, зокрема, виконувати свої завдання у письмовій формі, коли виникає така необхідність.

Стаття 9

Прикінцеві положення

1. Ця Угода набирає чинності з дати, коли Сторони повідомили одна одну про завершення своїх внутрішніх процедур, необхідних для цієї мети.

2. Ця Угода застосовується з 1 січня 2021 р. Вона залишається чинною, поки це буде необхідно для всіх проектів та дій, що фінансуються з програм «Горизонт Європа» та «Євратом», всіх дій, необхідних для захисту фінансових інтересів Європейського Союзу, та поки всі фінансові зобов'язання, що впливають із виконання цієї Угоди між Сторонами, будуть завершені.

3. Ця Угода буде продовжена та застосовуватиметься на період 2026-2027 рр. на тих самих умовах щодо правонаступниці Програми «Євратом», якщо тільки протягом 3-х місяців після публікації в Офіційному віснику Європейського Союзу цієї програми-наступниці жодна зі Сторін не повідомить про своє рішення не продовжувати цю Угоду. У разі такого повідомлення ця Угода не застосовуватиметься з 1 січня 2026 року щодо правонаступниці Програми «Євратом».

4. Застосування цієї Угоди стосовно Програми «Горизонт Європа» або Програми «Євратом» може бути зупинено Європейським Союзом або Євратомом у разі часткової або повної несплати фінансового внеску до відповідної Програми Україною, відповідно до цієї Угоди.

У разі несплати фінансових внесків, які можуть істотно загрожувати імплементації та управлінню Програмою «Горизонт Європа» або Програмою «Євратом», Європейська Комісія надсилає офіційний лист-нагадування. Якщо протягом 20 робочих днів після офіційного листа-нагадування не буде здійснено жодного платежу, Європейська Комісія повідомляє Україну про зупинення застосування цієї Угоди стосовно відповідної Програми офіційним листом-повідомленням, який набирає чинності через 15 днів після отримання Україною цього повідомлення.

У разі зупинення дії застосування цієї Угоди відповідно до першого параграфу цього пункту, юридичні, фізичні особи, зареєстровані в Україні, не мають права брати участь в процедурах нагородження відповідно до Програми, які ще не завершені, коли зупинення дії Угоди набирає чинності. Процедура нагородження вважається завершеною, якщо в результаті цієї процедури були прийняті юридичні зобов'язання.

Зупинення дії Угоди не впливає на юридичні зобов'язання, укладених в рамках відповідної Програми з юридичними, фізичними особами, створеними в Україні, до набрання чинності зупинення дії Угоди. Ця Угода продовжує застосовуватися до таких юридичних зобов'язань.

Комісія, що діє від імені Європейського Союзу та Євратому, негайно повідомляє Україну після того, як вона отримає всю суму фінансового внеску, відповідної Програми. Зупинення дії цієї Програми буде скасовано з негайним набранням чинності таким повідомленням.

Станом на дату, коли скасовано зупинення дії, юридичні, фізичні особи України знову зможуть брати участь в процедурах присудження, розпочатих згідно умов відповідної Програми після цієї дати, та в процедурах присудження, розпочатих до цієї дати, для яких

встановлені кінцеві строки подання заявок не закінчилися. У разі якщо зупинення скасовано, юридичні особи України знову матимуть право на процедури нагородження, розпочаті відповідно до Програми після цієї дати.

5. Кожна зі Сторін може у будь-який час припинити дію Угоди шляхом письмового повідомлення про намір припинення її дії.

Припинення дії набирає чинності через три календарні місяці з дати, коли письмове повідомлення надійшло до адресата. Дата, коли припинення дії набирає чинності, є датою припинення дії цієї Угоди.

6. Якщо припинення дії Угоди відбувається відповідно до пункту 5, Сторони погоджуються що:

- a) проекти, дії та заходи, щодо яких юридичні зобов'язання були укладені після набрання чинності цією Угодою, а також до того, як ця Угода зупинить свою дію, продовжується до їх завершення на умовах, викладених у цій Угоді;
- b) щорічний фінансовий внесок для кожної з двох програм, зазначених у статті 3(1) цієї Угоди, року N, протягом якого ця Угода зупиняє свою дію, сплачується повністю відповідно до статті 3 цієї Угоди. Операційний внесок року N за Програмою «Горизонт Європа» врегульовується відповідно до статті 3 (8) та коригується відповідно до статті 4 цієї Угоди. Операційний внесок року N за Програмою «Євратом» врегульовується відповідно до статті 3(8) цієї Угоди. Членський внесок, сплачений за рік N як частина фінансового внеску за кожну з двох програм відповідно, не підлягає застосуванню механізму врегулювання чи корегування;
- c) після року, наступного за роком, протягом якого ця Угода зупиняється, початкові операційні внески, сплачені за кожну з двох програм, зазначених у статті 3(1), за роки, протягом яких ця Угода застосовується, врегульовуються відповідно до статті 3(8). Щодо Програми «Горизонт Європа», внесок автоматично корегується відповідно до статті 4.

Сторони за спільною згодою вирішують будь-які інші наслідки припинення дії цієї Угоди.

7. До цієї Угоди можуть бути внесені письмові зміни лише за спільною згодою Сторін. Набрання чинності внесеними змінами відбуватиметься за тією ж процедурою, що застосовується для набрання чинності цією Угодою.

8. Додатки до цієї Угоди є невід'ємною частиною цієї Угоди.

Вчинено в м. Київ 12 жовтня 2021 року, у двох примірниках, українською та англійською мовами, при цьому кожний із цих текстів є рівноавтентичним. У разі виникнення розбіжностей щодо тлумачення, текст англійською мовою має переважну силу.

За Україну

За Європейську Комісію, від імені
Європейського Союзу та Євратому

Сергій Шкарлет
Міністр освіти і науки України

Жозеп Боррелль
Віце-президент Європейської Комісії

ДОДАТОК I: Правила, що регулюють фінансовий внесок України до Програми «Горизонт Європа» (2021-2027) та Програми з досліджень та навчання «Євратом» (2021-2025)

ДОДАТОК II: Невичерпний перелік еквівалентних програм, проектів та заходів України

ДОДАТОК III: Раціональне фінансове управління

ДОДАТОК І

Правила, що регулюють фінансовий внесок України до Програми «Горизонт Європа» (2021-2027) та Програми з досліджень та навчання «Євратом» (2021-2025)

І. Розрахунок фінансового внеску України

1. Фінансові внески України до Програми «Горизонт Європа» та до Програми «Євратом» мають сплачуватися окремо. Фінансовий внесок України до кожної з програм «Горизонт Європа» та «Євратом» відповідно, встановлюються щороку пропорційно та додатково до суми, доступної кожного року в бюджеті Союзу для асигнувань на зобов'язання, необхідних для управління, виконання та функціонування Програми «Горизонт Європа» та Програми «Євратом», збільшеної відповідно до статті 3 (4) цієї Угоди.

2. Членський внесок для кожної з двох Програм, визначений у статті 3 (7) цієї Угоди, здійснюється поетапно таким чином:

- 2021: 0,5%;
- 2022: 1%;
- 2023: 1,5%;
- 2024: 2%;
- 2025: 2,5%;
- 2026: 3%;
- 2027: 4%.

3. Відповідно до статті 3 (5) цієї Угоди, початковий операційний внесок, який має сплатити Україна за свою участь у кожній з Програм «Горизонт Європа» та «Євратом», буде розрахований за відповідні фінансові роки шляхом застосування врегульованого ключа внеску.

Процедура врегулювання ключа внеску має бути такою:

$$\text{Ключ внеску врегульований} = \text{Ключ внеску} \times \text{Коефіцієнт}$$

Коефіцієнт, який використовується для наведеного вище розрахунку для врегулювання ключа внеску, повинен бути 0,07 для Програми «Горизонт Європа» та 0,21 для Програми «Євратом».

4. Відповідно до статті 3 (8) цієї Угоди, перше врегулювання фінансового внеску для кожної з Програм, що стосується виконання бюджету року N, проводиться у році N+1, коли початковий операційний внесок до відповідної програми року N врегулюється вгору або вниз на різницю між:

- а) врегульованим внеском, розрахованим шляхом застосування врегульованого ключа внеску для року N відповідної Програми, до суми:
  - i. обсягу бюджетних асигнувань, затверджених на рік N для відповідної Програми згідно з ухваленим бюджетом Європейського Союзу та асигнувань на прийняття зобов'язань, що відповідають дезобов'язанням, які надаються знову; і
  - ii. будь-яких асигнувань на зобов'язання на основі зовнішніх цільових надходжень, які не є результатом фінансових внесків до Програми «Горизонт Європа» від інших донорів та які були доступні наприкінці року N.
- б) та початковим операційним внеском до цієї Програми за рік N.

Починаючи з N+2 і кожного наступного року, доки всі бюджетні зобов'язання, що фінансуються за рахунок асигнувань на зобов'язання, що походять з року N, збільшені відповідно до статті 3 (4) цієї Угоди, не будуть виплачені або відкликані, і не пізніше 3-х років після закінчення Програми «Горизонт Європа» та Програми «Євратом», Союз розраховує врегулювання операційного внеску року N шляхом зменшення операційного внеску України на суму, отриману шляхом застосування врегульованого ключа внеску для року N до дезобов'язань, що приймаються щорічно, враховуючи зобов'язання року N, які фінансуються за рахунок бюджету Союзу або за рахунок доступних дезобов'язань.

Якщо асигнування на зобов'язання, що впливають із зовнішніх цільових надходжень року N, які не є результатом фінансових внесків до відповідної Програми від інших донорів, будуть скасовані, операційний внесок України до цієї Програми зменшується на суму, отриману шляхом застосування врегульованого ключа внеску року N до суми, що була скасована.

II. Автоматичне корегування операційного внеску України, що застосовується до Програми «Горизонт Європа»

1. Для розрахунку автоматичного корегування, що застосовується лише до Програми «Горизонт Європа», як зазначено у статті 4 цієї Угоди, застосовуються такі умови:

- а) «конкурсні гранти» означають гранти, що присуджуються шляхом відбору конкурсних пропозицій, де кінцевих бенефіціарів можна визначити на час розрахунку автоматичного корегування. Фінансова підтримка третіх осіб, як визначено у статті 204 Фінансового регламенту, виключається;
- б) якщо юридичне зобов'язання підписане з консорціумом, суми, що використовуються для встановлення початкових сум юридичного зобов'язання, становлять сумарний розмір коштів, призначених бенефіціарам, які є суб'єктами

господарювання України, відповідно до орієнтовного розподілу бюджету згідно з Грантовим договором;

- с) усі обсяги юридичних зобов'язань, що відповідають конкурсним грантам, встановлюються за допомогою електронної системи Європейської Комісії eCorda і обраховуються у другу середу лютого N+2 року;
- д) «витрати на невтручання» означають витрати на Програму, окрім конкурсних грантів, включаючи витрати на підтримку, адміністрування програми та інші дії¹⁴;
- е) суми, виділені міжнародним організаціям як юридичним особам, що є кінцевими бенефіціарами¹⁵, вважатимуться витратами на невтручання.

2. Механізм застосовується таким чином:

- а) Автоматичне корегування за рік N, стосовно виконання асигнованих коштів за рік N, збільшених відповідно до статті 3 (4) цієї Угоди, застосовуються на основі даних про рік N та рік N+1 з бази eCorda, згаданої у пункті с) пункту 1 розділу II цього Додатку, у році N+2 після того, як будь-які врегулювання відповідно до статті 3 (8) цієї Угоди були застосовані до внеску України до Програми «Горизонт Європа». Сума, що враховується, буде сумою залучених коштів за конкурсними грантовими договорами, щодо яких є дані на момент розрахунку корегування.
- б) Починаючи з N+2 і до 2029 року, сума автоматичного корегування розраховується за рік N, беручи різницю між:
  - i. загальною сумою коштів за конкурсними грантами, залучених Україною або українськими суб'єктами, прийнятих на бюджетні асигнування року N;
  - ii. сумою врегульованого для України операційного внеску за рік N, помноженого на співвідношення між:
    - A. сумою конкурсних грантів, реалізованих за рахунок асигнувань на зобов'язання за рік N, збільшеної відповідно до статті 3 (4) цієї Угоди; і
    - B. загальної суми всіх затверджених бюджетних асигнувань на рік N, включаючи витрати на невтручання.

III. Сплата фінансового внеску України до кожної з Програм, сплата врегульованого операційного внеску України до кожної з Програм, та сплата нарахунків за рахунок автоматичного корегування операційного внеску України до Програми «Горизонт Європа»

1. Комісія має поінформувати Україну якнайшвидше та найпізніше, коли надсилає перший запит на отримання коштів у фінансовому році для кожної з відповідних Програм, відповідно до статті 3(1) цієї Угоди, щодо:

- а) суми асигнованих коштів у бюджеті Союзу, остаточно прийнятих на відповідний рік для бюджету, що охоплює участь України у Програмі «Горизонт Європа» та

¹⁴ Інші дії включають, зокрема, закупівлі, призи, фінансові інструменти, прямі дії Об'єднаного дослідницького центру, дії (ОЕСР, Eureka, IPEEC, MEA,...), експертів (експерти з оцінювання, моніторинг проектів

¹⁵ Витратами на невтручання вважатимуться лише для тих міжнародних організацій, які є кінцевими бенефіціарами. Якщо міжнародна організація є координатором проекту (виконує розподіл коштів іншим координатором), то це не застосовується.

Програмі «Євратом», збільшених за необхідності, відповідно до статті 3 (4) цієї Угоди;

- b) розміру внеску, зазначеного у статті 3 (7) цієї Угоди для кожної з Програм відповідно;
- c) починаючи з року N+1 реалізації Програми «Горизонт Європа» та Програми «Євратом», виконання асигнувань на зобов'язання, що відповідають бюджетному року N, збільшених відповідно до статті 3 (4) цієї Угоди та рівня дезобов'язання для кожної з Програм відповідно;
- d) для Програми «Горизонт Європа», і тільки для неї, та для тієї частини Програми «Горизонт Європа», де така інформація необхідна для розрахунку автоматичного корегування, рівня зобов'язань, прийнятих на користь юридичних, фізичних осіб України, з розбиттям для відповідного року бюджетних асигнувань та відповідного загального рівня зобов'язань.

Відповідно до кожної з двох Програм на основі свого проекту Бюджету, Комісія надає попередню інформацію на наступний рік за пунктами а) та b) якомога швидше, але не пізніше 1-го вересня фінансового року.

2. Комісія надсилає в квітні та липні кожного фінансового року Україні запит щодо сплати коштів для кожної з двох Програм, відповідно до статті 3(1) цієї Угоди, що відповідає її внеску згідно з цією Угодою.

Кожен запит щодо сплати коштів повинен передбачати виплату шість дванадцятих внеску України до відповідної Програми, не пізніше 60-ти днів після надсилання запиту щодо сплати коштів.

Винятком до пункту 2 є сплата фінансового внеску за 2021 рік, який має бути розділений на декілька платежів за відповідним розподілом:

- 50% фінансового внеску за 2021 рік сплачується у 2022 році;
- 50% фінансового внеску за 2021 рік сплачується у 2023 році.

Відповідні запити на сплату коштів мають бути надіслані разом із платіжними запитами у відповідному році.

3. Запит на фінансування, надісланий у квітні кожного року, може також включати врегулювання фінансового внеску, сплаченого Україною за реалізацію, управління та функціонування попередньої Рамкової програми досліджень та інновацій або Програми досліджень та навчання «Євратом», в якому брала участь Україна.

4. У випадку Програми «Горизонт Європа», щороку, починаючи з 2023 р., запит на отримання коштів також має відображати суму автоматичного корегування, що застосовується до операційного внеску, сплаченого за рік N-2 до Програми «Горизонт Європа».

Для кожного з фінансових років 2028, 2029 та 2030 буде сплачена сума, нарахована в результаті застосування автоматичного корегування операційних внесків, сплачених в

2026 та 2027 рр. до Програми «Горизонт Європа» Україною, або внаслідок врегулювання, відповідно до статті 3 (8) цієї Угоди на користь України або Європейського Союзу.

5. Україна сплачує свій фінансовий внесок за цією Угодою для кожної з двох Програм згідно з розділом III цього Додатку. У разі відсутності платежу з боку України до встановленого терміну, Комісія надсилає офіційний лист із нагадуванням.

Будь-яка затримка сплати фінансового внеску для будь-якої з Програм спричиняє виплату Україною відсотків за простроченням заборгованості з дати настання строку.

Процентною ставкою за суми дебіторської заборгованості, які не були виплачені в установленний термін, є ставка, що застосовується Європейським центральним банком до його основних операцій з рефінансування, опублікованих у серії С Офіційного вісника Європейського Союзу, що діє в перший календарний день місяця, на який настає термін, збільшений на півтора відсоткові пункти.

ДОДАТОК II

Невичерпний перелік еквівалентних програм, проектів та заходів України

Частина 1.

Перелік програм України, відкритих для участі юридичних, фізичних осіб, заснованих у Європейському Союзі

Зазначені програми України є відкритими для участі юридичних, фізичних осіб, заснованих у Європейському Союзі:

- Конкурсний відбір Національного фонду досліджень України.
- Конкурсний відбір науково-технічних (експериментальних) розробок у рамках державного замовлення, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України.
- Конкурсний відбір наукових, науково-технічних робіт та проектів, що фінансуються за рахунок зовнішнього інструменту допомоги Європейського Союзу для виконання зобов'язань України у Рамковій програмі Європейського Союзу з наукових досліджень та інновації «Горизонт 2020».
- Конкурсний відбір Українського фонду стартапів.

Частина 2.

Перелік програм України, які будуть відкритими для участі фізичних або юридичних осіб, заснованих у Європейському Союзі

Зазначені програми України будуть поступово відкриті для участі юридичних, фізичних осіб, заснованих у Європейському Союзі:

- Фонд Президента України з підтримки освіти, науки та спорту.

ДОДАТОК III

Рациональне фінансове управління Захист фінансових інтересів та стягнення

Стаття 1

Перевірки та аудити

1. Європейський Союз має право проводити технічні, наукові, фінансові та інші види перевірок відповідно до чинних актів однієї або кількох установ чи органів Союзу та, як це передбачено у відповідних угодах та/або контрактах, в приміщеннях будь-якої фізичної або юридичної особи, що зареєстрована в Україні та отримує фінансування від Європейського Союзу, а також будь-якої третьої сторони, залученої до реалізації коштів Союзу, що проживає або створена в Україні. Такі перевірки та аудит можуть проводити представники установ та органів Європейського Союзу, зокрема, Європейської Комісії та Європейської рахункової палати, або інші особи, уповноважені Європейською Комісією.
2. Представники установ та органів Європейського Союзу, зокрема, Європейської Комісії та Європейської рахункової палати, та інші особи, уповноважені Європейською Комісією, повинні мати відповідний доступ до місць, робіт і документів (у електронних та паперових версіях) і до всієї інформації, необхідної для того, щоб здійснювати такі перевірки, включаючи право на отримання фізичної/електронної копії та витягів з будь-якого документа чи вмісту будь-якого носія даних, що належить фізичній або юридичній особі, або третій стороні, над якою здійснюється перевірка.
3. Україна не повинна перешкоджати чи створювати будь-які особливі перешкоди для права в'їзду в Україну та доступу до приміщень представників та інших осіб, зазначених у пункті 2 цієї статті, на підставі виконання своїх обов'язків, зазначених у цій статті.
4. Перевірки та аудити можуть проводитись також після зупинення застосування цієї Угоди відповідно до її статті 9 (5), зупинення дії або його зупинення на умовах, встановлених чинними актами одного або декількох європейських організацій та органів Союзу та як це передбачено відповідними угодами та/або контрактами стосовно будь-якого юридичного зобов'язання щодо виконання бюджету Європейського Союзу, укладеного Європейським Союзом до дати, коли зупинено застосування цієї Угоди відповідно до статті 9 (5), зупинення дії або припинення дії цієї Угоди набуває чинності.

Стаття 2

Боротьба з порушеннями, шахрайством та іншими кримінальними правопорушеннями що стосуються фінансових інтересів Союзу

1. Європейська Комісія та Європейське бюро з боротьби з шахрайством (OLAF) уповноважені проводити адміністративні розслідування, включаючи виїзні перевірки та інспекції, на території України. Ці розслідування проводяться відповідно до умов, встановлених чинними актами однієї або кількох установ Союзу.
2. Компетентні українські органи інформують Європейську Комісію або OLAF у розумний строк про будь-який факт чи підозру, які виникли перед ними щодо

незаконності, шахрайства чи іншої незаконної діяльності, що зачіпає фінансові інтереси Союзу.

3. Виїзні перевірки та інспекції можуть проводитись у приміщеннях будь-якої фізичної особи, яка проживає в Україні або юридичної особи, яка зареєстрована в Україні та отримує кошти Союзу, а також будь-якої третьої сторони, яка бере участь у реалізації коштів Союзу, що проживає або створена в Україні.

4. Перевірки та інспекції на місцях готуються та проводяться Європейською Комісією або OLAF у тісній співпраці з компетентним українським органом, призначеним українським Урядом. Призначений орган повинен бути заздалегідь повідомлений про об'єкт, мету та правову основу перевірок та інспекцій, для надання ним належної допомоги. З цією метою посадові особи компетентних українських органів можуть брати участь у виїзних перевірках та інспекціях.

5. На запит української влади, виїзні перевірки та інспекції можуть проводитися спільно з Європейською Комісією або OLAF.

6. Представники Комісії та співробітники OLAF повинні мати доступ до всієї інформації та документації, включаючи комп'ютерні дані, щодо відповідних операцій, які необхідні для належного проведення виїзних перевірок та інспекцій. Вони можуть, зокрема, копіювати відповідні документи.

7. Якщо особа, організація або інша третя сторона чинить опір при інспекції на місцях або перевірки на місцях, українські органи влади, діючи відповідно до національних норм та правил, допомагають Європейській Комісії або OLAF дозволити їм виконати свій обов'язок щодо проведення виїзної перевірки або огляду. Ця допомога включає вжиття відповідних запобіжних заходів відповідно до національного законодавства, зокрема з метою захисту доказів.

8. Європейська Комісія або OLAF інформують органи влади України про результати таких перевірок та інспекцій. Зокрема, Європейська Комісія або OLAF повинні якомога швидше повідомляти компетентний український орган про будь-які факти або підозри, що стосуються порушень, які були виявлені ними під час перевірки на місцях або інспекції.

9. Без шкоди для застосування українського кримінального законодавства, Європейська Комісія може накладати адміністративні заходи та штрафи на юридичних або фізичних осіб України, які беруть участь у реалізації програми чи діяльності відповідно до законодавства Європейського Союзу.

10. З метою належного виконання цієї статті Європейська Комісія або OLAF та українські компетентні органи регулярно обмінюються інформацією та на прохання однієї зі сторін цієї Угоди консультують один одного.

11. З метою сприяння ефективній співпраці та обміну інформацією з OLAF Україна має призначити контактний пункт.

12. Обмін інформацією між Європейською Комісією або OLAF та українськими компетентними органами, повинен відбуватися з урахуванням вимог конфіденційності. Особисті дані, що включаються в обмін інформацією, повинні захищатись відповідно до чинних правил.

13. Українська влада має співпрацювати з Прокуратурою Європейського Союзу, щоб дозволити їй виконати свій обов'язок розслідувати, переслідувати та притягнути до відповідальності винних та співучасників кримінальних правопорушень, що зачіпають фінансові інтереси Європейського Союзу, відповідно до чинного законодавства.

Стаття 3

Відшкодування та правозастосування

1. Рішення, прийняті Європейською Комісією про накладення фінансових зобов'язань на юридичних або фізичних осіб, крім держав, стосовно будь-яких вимог, що впливають з Програми «Горизонт Європа», підлягають виконанню в Україні. Наказ про правозастосування повинен бути доданий до рішення без будь-яких інших процедур, окрім перевірки автентичності рішення, визначеним Україною для цієї мети органом, призначеним Урядом України. Уряд України повідомляє Комісії та Суду Європейського Союзу призначений національний орган. Відповідно до статті 4 Європейська Комісія має право повідомляти про такі рішення, що підлягають виконанню, безпосередньо особам, які проживають, та юридичним особам, створеним в Україні. Правозастосування здійснюється відповідно до чинного законодавства України.
2. Рішення та розпорядження Суду Європейського Союзу, винесені із застосуванням арбітражного застереження, що міститься в контракті чи угоді стосовно програм, заходів, дій чи проектів Союзу, підлягають виконанню в Україні таким же чином, як і рішення Європейської Комісії відповідно до пункту 1.
3. Суд Європейського Союзу уповноважений переглядати законність рішення Комісії, зазначеного в пункті 1, та зупиняти його виконання. Крім того, суди України уповноважені розглядати скарги про неналежне здійснення правозастосування.

Стаття 4

Комунікація та обмін інформацією

Інституції та органи Європейського Союзу, які беруть участь у реалізації Програми «Горизонт Європа» або у аудиті програми, мають право безпосередньо комунікувати, в тому числі за допомогою електронних систем обміну інформацією, з будь-якою фізичною особою, яка проживає в Україні або юридичною особою, яка зареєстрована в Україні та отримує фінансування від Союзу, а також будь-яка третя сторона, яка бере участь у реалізації фондів Союзу, що перебуває або створена в Україні. Такі особи, суб'єкти та сторони можуть подавати всю відповідну інформацію та документацію, яку вони зобов'язані подавати на підставі законодавства Європейського Союзу, що застосовується до програми Союзу, та контрактів чи угод, укладених для їх реалізації, безпосередньо до установ та органів Європейського Союзу.

AGREEMENT

between Ukraine of the one part and the European Union and European Atomic Energy Community of the other part, on the participation of Ukraine in Horizon Europe - the Framework Programme for Research and Innovation and the Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community (2021-2025) complementing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation

Ukraine (hereinafter referred to as ‘Ukraine’),

of the one part,

and

The European Commission (hereinafter referred to as ‘the Commission’), on behalf of the European Union and the European Atomic Energy Community (hereinafter referred to as ‘Euratom’),

of the other part,

hereinafter referred to as ‘the Parties’

WHEREAS the Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union and its Member States, of the other part¹ (hereinafter referred to as ‘the Association Agreement’), stipulates that Parties are to develop and strengthen their scientific and technological cooperation in order to contribute both to scientific development itself, and to reinforce their scientific potential for contributing to the resolution of national and global challenges;

WHEREAS the Association Agreement specifically provides for promoting civil scientific research in the fields of nuclear safety and security, including joint research and development activities, and training and mobility of scientists and stipulates that cooperation in the civil nuclear sector should take place through the implementation of specific agreements in this field;

WHEREAS Protocol III to the Association Agreement stipulates that the specific terms and conditions regarding the participation of Ukraine in each particular programme, in particular the financial contribution payable and reporting and evaluation procedures, are to be determined

---

¹ OJ L 161, 29.5.2014, p. 3.

in a Memorandum of Understanding between the Commission and the competent authorities of Ukraine on the basis of the criteria established by the programmes concerned²;

WHEREAS the European Union programme Horizon Europe - the Framework Programme for Research and Innovation (hereinafter referred to as 'the Horizon Europe Programme') was established by Regulation (EU) 2021/695 of the European Parliament and of the Council³;

WHEREAS the Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community (2021-2025) complementing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation (hereinafter referred to as 'the Euratom Programme') was established by Council Regulation (Euratom) 2021/765⁴;

CONSIDERING the European Union's efforts to lead the response by joining forces with its international partners to address global challenges in line with the plan of action for people, planet and prosperity in the United Nations Agenda 'Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development', and acknowledging that research and innovation are key drivers and essential tools for innovation-led sustainable growth, for economic competitiveness and attractiveness;

RECOGNISING the general principles as set out in Regulation (EU) 2021/695 and Regulation (Euratom) 2021/765;

WHEREAS the general objective of the Euratom Programme is to pursue nuclear research and training activities, with an emphasis on the continuous improvement of nuclear safety, security and radiation protection, as well as to complement the achievement of the Horizon Europe Programme's objectives inter alia in the context of the energy transition;

ACKNOWLEDGING the objectives of the renewed European Research Area to build a common scientific and technological area, create a single market for research and innovation, foster and facilitate the cooperation between universities and the exchange of best practices and attractive research careers, facilitate cross-border and inter-sectoral mobility of researchers, foster free movement of scientific knowledge and innovation, promote the respect of academic freedom and freedom of scientific research, support science education and communication activities, and encourage competitiveness and attractiveness of participating economies, and that associated countries are key partners in this endeavour;

EMPHASISING the role of the European Partnerships addressing some of Europe's most pressing challenges through concerted research and innovation initiatives contributing

---

² This Agreement constitutes and has the same legal effects as a Memorandum of Understanding stated under Protocol III to the Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union and its Member States, of the other on a Framework Agreement between Ukraine and the European Union on the general principles for the participation of Ukraine in Union programmes.

³ Regulation (EU) 2021/695 of the European Parliament and of the Council of 28 April 2021 establishing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation, laying down its rules for participation and dissemination, and repealing Regulations (EU) No 1290/2013 and (EU) No 1291/2013 (OJ L 170, 12.5.2021, p. 1).

⁴ Council Regulation (Euratom) 2021/765 of 10 May 2021 establishing the Research and Training Programme of the European Atomic Energy Community for the period 2021-2025 complementing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation and repealing Regulation (Euratom) 2018/1563 (OJ L 167I, 12.5.2021, p. 81.).

significantly to those European Union's and Euratom's priorities in the area of research and innovation that require critical mass and long-term vision and the importance of associated countries' involvement in those Partnerships;

SEEKING to establish mutually advantageous conditions in order to create jobs, to strengthen and support innovation ecosystems of the Parties by helping enterprises to innovate and scale up in the markets of the Parties and facilitating the uptake as well as deployment and accessibility of innovation, including capacity building activities;

RECOGNISING that reciprocal participation in each other's research and innovation programmes should provide mutual benefits; while acknowledging that the Parties reserve their right to limit or condition participation in their research and innovation programmes including in particular for actions related to their strategic assets, interests, autonomy or security;

CONSIDERING the common goals, values and strong links of the Parties in the field of research and innovation, including in the nuclear sector, established in the past through the agreements on Ukraine's participation in the Horizon 2020 and Euratom Research and Training Programme (2014-2018) and its successor Programme, and numerous other international agreements which underpin the relationship between the Parties⁵, and recognising the common desire of the Parties to further develop, strengthen, stimulate and extend their relations and cooperation therein,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Scope of the association

1. Ukraine shall participate as an associated country in and contribute to all parts of the Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation (the Horizon Europe Programme) referred to in Article 4 of Regulation (EU) 2021/695 and implemented through the specific programme established by Council Decision (EU) 2021/764⁶, in their most up to date versions, and through a financial contribution to the European Institute of Innovation and Technology. Ukraine shall participate as an associated country in and contribute to all parts of the Research and Training Programme of Euratom (the Euratom Programme) established by Regulation (Euratom) 2021/765 in its most up to date version.

---

⁵ The Agreement for Cooperation between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Community in the field of controlled nuclear fusion (OJ L 322, 27.11.2002, p. 40.), the Agreement for Cooperation between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Community in the field of nuclear safety (OJ L 322, 27.11.2002, p. 33.) and the Agreement between the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Euratom for Co-operation in the Peaceful Uses of Nuclear Energy (OJ L 261, 22.9.2006, p. 27.).

⁶ Council Decision (EU) 2021/764 of 10 May 2021 establishing the Specific Programme implementing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation, and repealing Decision 2013/743/EU (OJ L 1671, 12.5.2021, p. 1.).

2. Regulation (EU) 2021/819 of the European Parliament and of the Council⁷, and Decision (EU) 2021/820⁸, in their most up to date versions, shall apply to the participation of Ukraine's legal entities in Knowledge and Innovation Communities.

Article 2

Terms and conditions of participation in the Horizon Europe Programme and the Euratom Programme

1. Ukraine shall participate in the Horizon Europe Programme and the Euratom Programme in accordance with the conditions laid down in Protocol III to Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union and its Member States, of the other part, and under the terms and conditions set forth in this Agreement, in the legal acts referred to in Article 1 of this Agreement, as well as in any other rules pertaining to the implementation of those Programmes, in their most up to date versions.
2. Unless otherwise provided for in the terms and conditions referred to in paragraph 1 of this Article, including in implementation of Article 22(5) of Regulation (EU) 2021/695, legal entities established in Ukraine may participate in indirect actions of the Horizon Europe Programme and the Euratom Programme under conditions equivalent to those applicable to legal entities established in the European Union, including respect for EU restrictive measures⁹.
3. Before deciding on whether legal entities established in Ukraine are eligible to participate in an action related to the European Union's strategic assets, interests, autonomy or security under Article 22(5) of Regulation (EU) 2021/695, the Commission may request specific information or assurances, such as:
  - a) information whether reciprocal access has been or will be granted to legal entities established in the European Union to existing and planned programmes, projects and activities of Ukraine equivalent to the Horizon Europe action concerned;
  - b) information whether Ukraine has in place a national investment screening mechanism and assurances that authorities of Ukraine will report on and consult the Commission on any possible cases where in application of such a mechanism they have become aware of planned foreign investment/takeover by an entity established or controlled from outside Ukraine of a Ukrainian legal entity, which has received Horizon Europe funding in actions related to European Union's strategic assets, interests, autonomy or security, provided that the Commission supplies Ukraine with the list of the relevant legal entities established in Ukraine following the signature of grant agreements

---

⁷ Regulation (EU) 2021/819 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2021 on the European Institute of Innovation and Technology (recast) .(OJ L 189, 28.5.2021, p. 61.).

⁸ Decision (EU) 2021/820 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2021 on the Strategic Innovation Agenda of the European Institute of Innovation and Technology (EIT) 2021-2027: Boosting the Innovation Talent and Capacity of Europe and repealing Decision No 1312/2013/EU (OJ L 189, 28.5.2021, p. 91.).

⁹ The EU restrictive measures are adopted pursuant to Article 29 of the Treaty on the European Union or Article 215 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

with these entities; and

c) assurances that none of the results, technologies, services and products developed under the concerned actions by entities established in Ukraine shall be subject to restrictions on their export to EU Member States during the action and for four years after the end of the action. Ukraine will share an up-to-date list of subjects of national export restrictions on annual basis, during the action and for four years after the end of the action.

4. Legal entities established in Ukraine may participate in the activities of the Joint Research Centre (JRC) under terms and conditions equivalent to those applicable to legal entities established in the European Union unless limitations are necessary to ensure consistency with the scope of participation stemming from the implementation of paragraph 2 and 3 of this Article.

5. Where the European Union implements the Horizon Europe Programme through the application of Articles 185 and 187 of the Treaty on the Functioning of the European Union, Ukraine and Ukrainian legal entities may participate in the legal structures created under those provisions, in conformity with the European Union legal acts that have been or will be adopted for the establishment of those legal structures.

6. This agreement shall not entitle Ukraine to membership to the European Joint Undertaking for ITER and the Development of Fusion for Energy, or participation in the Agreement on the Establishment of the ITER International Fusion Energy Organization for the Joint Implementation of the ITER Project.

7. Representatives of Ukraine shall have the right to participate as observers in the committee referred to in Article 14 of Decision (EU) 2021/764 and in the committee referred to in Article 16 of Regulation (Euratom) 2021/765, without voting rights and only for points which concern Ukraine.

These committees shall meet without the presence of the representatives of Ukraine at the time of voting. Ukraine will be informed of the result.

8. Participation as referred to in the previous paragraph shall take the same form, including procedures for receipt of information and documentation, as that applicable to representatives from Member States of the European Union. Ukraine's rights of representation and participation in the European Research Area Committee and its subgroups shall be those applicable to associated countries.

9. Representatives of Ukraine shall have the right to participate as observers in the Board of Governors of the JRC, without voting rights. Subject to that condition, such participation shall be governed by the same rules and procedures as those applicable to representatives of Member States of the European Union, including speaking rights and procedures for receipt of information and documentation in relation to a point that concerns Ukraine.

10. Ukraine may participate in a European Research Infrastructure Consortium (ERIC) in accordance with Council Regulation (EC) 723/2009¹⁰, in its most up to date version, and with the legal act establishing the ERIC.

11. Travel costs and subsistence expenses incurred by representatives and experts of Ukraine for the purposes of taking part as observers in the work of the committee referred to in Article 14 of Decision (EU) 2021/764 and in the committee referred to in Article 16 of Regulation (Euratom) 2021/765, or in other meetings related to the implementation of the Horizon Europe Programme or Euratom Programme, shall be reimbursed by the European Union on the same basis as and in accordance with the procedures in force for representatives of the Member States of the European Union.

12. The Parties shall make every effort, within the framework of the existing provisions, to facilitate the free movement and residence of scientists participating in the activities covered by this Agreement and to facilitate cross-border movement of goods and services intended for use in such activities.

13. Ukraine shall take all necessary measures, as appropriate, to ensure that goods and services, purchased in Ukraine or imported into Ukraine, which are partially or entirely financed pursuant to the grant agreements and/or contracts concluded for the realisation of the activities in accordance with this Agreement, are exempted from customs duties, import duties and other fiscal charges, including the VAT, that are applicable in Ukraine.

Article 3

Financial contribution

1. Participation of Ukraine or Ukrainian legal entities in the Horizon Europe Programme and in the Euratom Programme shall be subject to Ukraine contributing financially to each of the respective Programmes and their related management, execution and operation costs under the general budget of the European Union (hereinafter referred to as the 'Union budget').

2. The financial contribution of Ukraine to each Programme shall take the form of the sum of:

- a) an operational contribution; and
- b) a participation fee.

3. The financial contribution of Ukraine to each of the two Programmes shall take the form of an annual payment in two instalments, and shall be due at the latest in June and September.

4. The operational contribution of Ukraine to each Programme shall cover operational and support expenditure of that Programme and be additional both in commitment and payment appropriations to the amounts entered in the Union budget definitively adopted for the respective Programme, including any appropriations corresponding to decommitments made available again as referred to in Article 15(3) of Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the

---

¹⁰ Council Regulation (EC) No 723/2009 of 25 June 2009 on the Community legal framework for a European Research Infrastructure Consortium (ERIC) (OJ L 206, 8.8.2009, p. 1.).

European Parliament and of the Council¹¹, in its most up to date version (hereinafter referred to as ‘the Financial Regulation’), and increased, by external assigned revenue that does not result from financial contributions to the respective Programme from other donors¹².

For external assigned revenue allocated to the Horizon Europe Programme under Article 3(1) of Council Regulation (EU) 2020/2094¹³, this increase shall correspond to annual appropriations indicated in the documents accompanying the Commission Draft Budget for the Horizon Europe Programme.

5. The initial operational contribution of Ukraine to each Programme shall be based on a contribution key defined as the ratio of the Gross Domestic Product (GDP) of Ukraine at market prices to the GDP of the European Union at market prices. The GDPs at market prices to be applied shall be determined by the dedicated Commission services based on the most recent statistical data available for budget calculations in the year prior to the year in which the annual payment is due. By derogation, for 2021, the initial operational contribution of Ukraine to each Programme shall be based on the GDP of the year 2019 at market prices. Adjustments to this contribution key are laid down in Annex I.

6. The initial operational contribution of Ukraine to each Programme shall be calculated applying the contribution key, as adjusted, to the initial commitment appropriations entered in the Union budget definitively adopted for the applicable year for financing of the respective Programme, increased in accordance with paragraph 4.

7. The participation fee of Ukraine for each Programme shall be 4% of the annual initial operational contribution to the respective Programme as calculated in accordance with paragraph 5 and 6 and shall be phased in as set out in Annex I. The participation fee shall not be subject to retrospective adjustments or corrections.

8. The initial operational contribution of Ukraine to each Programme for a year N may be adjusted upwards or downwards retrospectively in one or more subsequent years on the basis of the budgetary commitments made on the commitment appropriations of that year N, increased in accordance with paragraph 4, their implementation through legal commitments and their de-commitments. The detailed provisions for the implementation of this Article are set out in Annex I.

9. The European Union shall provide Ukraine with information in relation to its financial participation as included in the budgetary, accounting, performance and evaluation related information provided to the European Union budgetary and discharge authorities concerning the Horizon Europe Programme and the Euratom Programme. That information shall be provided having due regard to Ukraine’s and the European Union’s, Euratom’s confidentiality

---

¹¹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 (OJ L 193, 30.7.2018, p. 1.).

¹² This includes notably in relation to the Horizon Europe Programme the resources from the European Union Recovery Instrument established by Council Regulation (EU) 2020/2094 of 14 December 2020 establishing a European Union Recovery Instrument to support the recovery in the aftermath of the COVID-19 crisis (OJ L 433I, 22.12.2020, p. 23.).

¹³ Council Regulation (EU) 2020/2094 of 14 December 2020 establishing a European Union Recovery Instrument to support the recovery in the aftermath of the COVID-19 crisis (OJ L 433I, 22.12.2020, p. 23.).

and data protection rules and shall be without prejudice to the information which Ukraine is entitled to receive under Annex III.

10. All contributions of Ukraine or payments from the European Union, and the calculation of amounts due or to be received shall be made in euro.

Article 4

Rules for application of automatic correction mechanism to the operational contribution of Ukraine to Horizon Europe Programme

1. An automatic correction mechanism shall apply to the operational contribution of Ukraine to the Horizon Europe Programme.

2. An automatic correction mechanism of the initial operational contribution of Ukraine to the Horizon Europe Programme for year N, as adjusted in accordance with Article 3(8), shall apply and shall be calculated in year N+2. It shall be based on the performance of Ukraine and Ukrainian legal entities in the parts of the Horizon Europe Programme which are implemented through competitive grants financed from commitment appropriations from the year N, increased in accordance with Article 3(4).

The amount of the automatic correction shall be calculated based on the difference between:

- a) the initial amounts of the legal commitments for competitive grants from the Horizon Europe Programme actually entered into with Ukraine or Ukrainian legal entities financed from commitment appropriations of the year N, increased in accordance with Article 3(4); and
- b) the corresponding operational contribution of the year N paid by Ukraine as adjusted pursuant to Article 3(8), excluding non-intervention costs financed from commitment appropriations from the year N, increased in accordance with Article 3(4).

3. Where the amount referred to in paragraph 2, whether that amount is positive or negative, exceeds 8% of the corresponding initial operational contribution of Ukraine to the Horizon Europe Programme as adjusted pursuant to Article 3(8), the initial operational contribution of Ukraine to that Programme for year N shall be corrected. The amount due by or to be received by Ukraine as an additional contribution or reduction of Ukraine's contribution to the Horizon Europe Programme under the automatic correction mechanism shall be the amount exceeding this 8% threshold, the amount below this threshold of 8% will not be taken into account in calculating the additional contribution due or compensated.

4. Detailed rules on the automatic correction mechanism applicable to the operational contribution of Ukraine to the Horizon Europe Programme are laid down in Annex I.

Article 5

Reciprocity

1. Legal entities established in the European Union may participate in programmes, projects and activities of Ukraine equivalent to the Horizon Europe Programme or Euratom

Programme, in accordance with Ukraine's legislation.

2. The list of the equivalent programmes, projects or activities of Ukraine open for participation of legal entities established in the European Union is provided in Part I Annex II. Ukraine shall make every effort to progressively open its programmes, projects and activities identified in Part II of Annex II to participation of legal entities established in the European Union.

3. Funding of legal entities established in the European Union by Ukraine shall be subject to Ukraine's legislation governing the operation of research and innovation programmes, projects and activities. Where funding is not provided, legal entities established in the European Union may participate with their own means.

Article 6

Open Science

The Parties shall mutually promote and encourage open science practices in their programmes, projects and activities in accordance with the rules of the Horizon Europe and the Euratom Programmes and Ukraine's legislation.

Article 7

Monitoring, Evaluation and Reporting

1. Without prejudice to the responsibilities of the Commission, the European Anti-Fraud Office (OLAF) and the Court of Auditors of the European Union in relation to monitoring and evaluation of the Horizon Europe Programme and Euratom Programme, the participation of Ukraine in those Programmes shall be continuously monitored on a partnership basis involving Ukraine and the Commission.

2. The rules concerning sound financial management, including the financial control, recovery and other antifraud measures in relation to European Union funding under this Agreement are laid down in Annex III.

Article 8

Ukraine-EU/Euratom Joint Research and Innovation Committee

1. The Ukraine-EU/Euratom Joint Research and Innovation Committee is hereby established (hereinafter referred to as 'Ukraine-EU/Euratom Joint Committee'). The tasks of the Ukraine-EU/Euratom Joint Committee shall include:

- a) assessing, evaluating and reviewing the implementation of this Agreement, in particular:

- (i) the participation and performance of the legal entities of Ukraine in the Horizon Europe and Euratom Programmes;
  - (ii) the level of (mutual) openness to the legal entities established in each Party to participate in programmes, projects and activities of the other Party;
  - (iii) the implementation of the financial contribution mechanism and the automatic correction mechanism in accordance with Article 3 and 4;
  - (iv) information exchange and examining any possible questions on the exploitation of results, including intellectual property rights;
- b) discussing upon request of either Party restrictions applied or planned by the Parties on access to their respective research and innovation programmes, including in particular for actions related to their strategic assets, interests, autonomy or security;
  - c) examining how to improve and develop cooperation;
  - d) discussing jointly the future orientations and priorities of policies related to research and innovation and research planning of common interest; and
  - e) exchanging information, inter alia, on new legislation, decisions or national research and innovation programmes that are relevant for the implementation of this Agreement.
2. The Ukraine-EU/Euratom Joint Committee, which shall be composed of representatives of Ukraine and of the European Union and Euratom, shall adopt its Rules of Procedure.
  3. The Ukraine-EU/Euratom Joint Committee may decide to set up any working party/advisory body on an ad hoc basis at expert level that can assist in carrying out the implementation of this Agreement.
  4. The Ukraine-EU/Euratom Joint Committee shall meet at least once a year, and, whenever special circumstances so require, at the request of any of the Parties. The meetings shall be organised and hosted alternately by Ukraine by and the European Union.
  5. The Ukraine-EU/Euratom Joint Committee shall work on an on-going basis through an exchange of relevant information by any means of communication, in particular in relation to the participation/performance of the legal entities of Ukraine. The Ukraine-EU/Euratom Joint Committee may in particular conduct its tasks in writing whenever the need arises.

Article 9

Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
2. This Agreement shall apply from 1 January 2021. It shall remain in force for as long as is necessary for all the projects, actions, activities, or parts thereof, financed from the Horizon Europe and Euratom Programmes, all the actions necessary to protect the financial interests of the European Union and all the financial obligations stemming from the implementation of this Agreement between the Parties to be completed.

3. This Agreement shall be extended and apply for the period 2026-2027 under the same terms and conditions to the successor of the Euratom Programme, unless within 3 months of the publication in the Official Journal of the European Union of that successor programme either Party notifies its decision not to extend this Agreement to that successor programme. In case of such a notification, this Agreement shall not apply as of 1 January 2026 in respect of the successor to the Euratom Programme.

4. The application of this Agreement in relation to the Horizon Europe Programme or the Euratom Programme may be suspended by the European Union or Euratom in case of partial or full non-payment of the financial contribution to the respective Programme due by Ukraine under this Agreement.

In case of non-payment which may significantly jeopardise the implementation and management of the Horizon Europe Programme or the Euratom Programme, the European Commission shall send a formal letter of reminder. Where no payment is made within 20 working days after the formal letter of reminder, suspension of the application of this Agreement in relation to the relevant Programme shall be notified by the European Commission to Ukraine by a formal letter of notification which shall take effect 15 days following the receipt of this notification by Ukraine.

In case the application of this Agreement is suspended in accordance with the first subparagraph of this paragraph, legal entities established in Ukraine shall not be eligible to participate in award procedures under the relevant Programme not yet completed when the suspension takes effect. An award procedure shall be considered completed when legal commitments have been entered into as a result of that procedure.

The suspension does not affect the legal commitments entered into under the relevant Programme with the legal entities established in Ukraine before the suspension took effect. This Agreement shall continue to apply to such legal commitments.

The Commission acting on behalf of European Union and Euratom shall immediately notify Ukraine once the entire amount of the financial contribution due for the relevant Programme has been received by it. The suspension in relation to this Programme shall be lifted with an immediate effect upon this notification.

As of the date when the suspension is lifted, legal entities of Ukraine shall be again eligible in award procedures launched under the relevant Programme after this date and in award procedures launched before this date, for which the deadlines for submission of applications have not expired.

5. Either Party may terminate this Agreement at any time by a written notification informing of the intent to terminate it.

The termination shall take effect three calendar months after the date on which the written notification reaches its addressee. The date on which the termination takes effect shall constitute the termination date for the purposes of this Agreement.

6. Where this Agreement is terminated in accordance with paragraph 5, the Parties agree that:

- a) projects, actions, activities or parts thereof in respect of which legal commitments have been entered into after the entry into force of this Agreement, and before this Agreement ceases to apply or is terminated shall continue until their completions under the conditions laid down in this Agreement;
- b) the annual financial contribution for each of the two Programmes referred to under Article 3(1) of this Agreement of the year N during which this Agreement is terminated shall be paid entirely in accordance with Article 3. The operational contribution of the year N under Horizon Europe Programme shall be adjusted in accordance with Article 3(8) and corrected in accordance with Article 4 of this Agreement. The operational contribution of the year N under Euratom Programme shall be adjusted in accordance with Article 3(8) of this Agreement. The participation fee paid for the year N as part of the financial contribution for each of the two Programmes respectively shall not be adjusted or corrected.
- c) following the year during which this Agreement is terminated, the initial operational contributions paid for each of the two Programmes referred to in Article 3(1) for the years during which this Agreement applied shall be adjusted in accordance with Article 3(8). In relation to the Horizon Europe Programme, these contributions shall be automatically corrected in accordance with Article 4.

The Parties shall settle by common consent any other consequences of termination of this Agreement.

7. This Agreement may only be amended in writing by common consent of the Parties. The entry into force of the amendments will follow the same procedure as that applicable for the entry into force of this Agreement.

8. The Annexes to this Agreement shall form an integral part of this Agreement.

Done at Kyiv on twelve October in the year two thousand twenty one, in duplicate, in Ukrainian and in English, each of these texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For Ukraine,

For the European Commission, on behalf of
the European Union and Euratom,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large loop on the left and a series of sharp, angular strokes extending to the right.

Serhii Shkarlet
Minister of Education and Science of
Ukraine

A handwritten signature in black ink, featuring a long horizontal stroke on the left and a complex, overlapping series of loops and lines on the right.

Josep Borrell
Vice-President of the European
Commission

ANNEX I: Rules governing the financial contribution of Ukraine to the Horizon Europe Programme (2021-2027) and the Research and Training Programme of Euratom (2021-2025)

ANNEX II: Non-exhaustive list of the equivalent programmes, projects and activities of Ukraine

ANNEX III: Sound Financial Management

ANNEX I

Rules governing the financial contribution of Ukraine to the Horizon Europe Programme (2021-2027) and to the Euratom Research and Training Programme (2021-2025)

I. Calculation of Ukraine's financial contribution

1. The financial contributions of Ukraine to the Horizon Europe Programme and to the Euratom Programme shall be separate. The financial contribution of Ukraine to each the Horizon Europe Programme and the Euratom Programme respectively shall be established on a yearly basis in proportion to, and in addition to, the amount available each year in the Union budget for commitment appropriations needed for the management, execution and operation of the Horizon Europe Programme and of the Euratom Programme respectively.
2. The participation fee for each of the two Programmes referred to in Article 3(7) of this Agreement shall be phased in as follows:
  - 2021: 0,5%;
  - 2022: 1%;
  - 2023: 1,5%;
  - 2024: 2%;
  - 2025: 2,5%;
  - 2026: 3%;
  - 2027: 4%.
3. In accordance with Article 3(5) of this Agreement, the initial operational contribution to be paid by Ukraine for its participation in each the Horizon Europe Programme and in the Euratom Programme respectively will be calculated for the respective financial years by applying an adjustment to the contribution key.

The adjustment to the contribution key shall be:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

The coefficients used for the above calculation to adjust the contribution key shall be 0,07 for the Horizon Europe Programme and 0,21 for the Euratom Research and Training Programme respectively.

4. In line with Article 3(8) of this Agreement, the first adjustment of the financial contribution to each Programme referred to in Article 3(1) pertaining to the budget implementation of year N shall be made in year N+1

when the initial operational contribution for this Programme of year N shall be adjusted upwards or downwards by the difference between:

- a) an adjusted contribution calculated by applying the contribution key adjusted of year N to the sum of:
  - i. the amount of budgetary commitments made on commitment appropriations authorised for year N for the respective Programme under the European Union voted budget and on commitment appropriations corresponding to decommitments made available again; and
  - ii. any commitment appropriations based on external assigned revenue that do not result from financial contributions to the respective Programme from other donors and that were available at the end of year N;
- b) and the initial operational contribution to this Programme of year N.

Starting in year N+2, and each subsequent year, until all the budgetary commitments financed under commitment appropriations originating from year N have been paid or decommitted, and at the latest 3 years after the end of the Horizon Europe Programme or the Euratom Programme, the Union shall calculate an adjustment of the operational contribution for each respective Programme of year N by reducing Ukraine operational contribution by the amount obtained by applying the contribution key adjusted of year N to the decommitments made each year on commitments of year N financed under the Union voted budget or from decommitments made available again.

If commitment appropriations stemming from external assigned revenue of year N that do not result from financial contributions to the respective Programme from other donors are cancelled, the operational contribution of Ukraine to this Programme shall be reduced by the amount obtained by applying the contribution key adjusted of year N to the amount cancelled.

II. Automatic correction of Ukraine's operational contribution applicable to the Horizon Europe Programme

1. For the calculation of the automatic correction applicable only under Horizon Europe Programme as referred to in Article 4 of this Agreement, the following modalities shall apply:
  - a) 'competitive grants' means grants awarded through calls for proposals where the final beneficiaries can be identified at the time of the calculation of the automatic correction. Financial support to third parties as defined in Article 204 of the Financial Regulation is excluded;
  - b) where a legal commitment is signed with a consortium, the amounts used to establish the initial amounts of the legal commitment shall be the cumulative amounts allocated

to beneficiaries that are Ukraine entities in accordance with the indicative budget breakdown of the grant agreement;

- c) all amounts of legal commitments corresponding to competitive grants shall be established using the European Commission electronic system eCorda and be extracted on the second Wednesday of February of year N+2;
- d) 'non-intervention costs' means costs of the Programme other than competitive grants, including support expenditure, programme-specific administration, other actions¹⁴;
- e) amounts allocated to international organisations as legal entities being the final beneficiary¹⁵ shall be considered as non-intervention costs.

2. The mechanism shall be applied as follows:

- a) Automatic corrections for year N in relation to the execution of commitment appropriations for year N shall be applied based on data on year N and year N+1 from e-Corda referred to in point c) of paragraph (1) of point (II) of this Annex in year N+2 after any adjustments in accordance with Article 3(8) of this Agreement have been applied to Ukraine's contribution to the Horizon Europe Programme. The amount considered will be the amount of competitive grants for which data is available, at the time of the calculation of the correction.
- b) Starting in year N+2 and up until 2029, the amount of the automatic correction shall be calculated for year N by taking the difference between:
  - i. the total amount of the competitive grants apportioned to Ukraine or Ukraine legal entities as commitments made on budget appropriations of year N; and
  - ii. the amount of Ukraine adjusted operational contribution for year N multiplied by the ratio between:
    - A. the amount of competitive grants made on commitment appropriations of year N; and
    - B. the total of all the authorised budgetary commitment appropriations of year N, including non-intervention costs.

III. Payment of Ukraine's financial contribution to each Programme, payment of the adjustments made on Ukraine's operational contributions to each Programme, and payment of the automatic correction applicable to Ukraine's operational contribution to the Horizon Europe Programme

- 1. The Commission shall communicate to Ukraine, as soon as possible and at the latest when issuing the first call for funds of the financial year for each respective Programme referred to in Article 3(1) of this Agreement, the following information:
  - a. the amounts in commitment appropriations in the Union budget definitively adopted for the year in question for the budget lines covering participation of Ukraine, in the Horizon Europe Programme and in the Euratom Programme respectively, if

¹⁴ Other actions include notably procurement, prizes, financial instruments, direct actions of the Joint Research Centre, Subscriptions (OECD, Eureka, IPEEC, IEA, ...), experts (evaluators, monitoring of projects) etc.

¹⁵ International organisations would only be considered as non-intervention costs if they are final beneficiaries. This will not apply where an international organisation is a coordinator of a project (distributing funds to other coordinators).

- relevant, the amount of external assigned appropriations that do not result from financial contribution from other donors on these budget lines;
- b. the amount of the participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement for each respective Programme;
- c. from year N+1 of implementation of the Horizon Europe Programme and of the Euratom Programme, the implementation of commitment appropriations corresponding to budgetary year N and the level of decommitment for each respective Programme;
- d. in relation to Horizon Europe Programme only and for the part of the Horizon Europe Programme where such information is necessary to calculate the automatic correction, the level of commitments entered into in favour of Ukraine legal entities broken down according to the corresponding year of budgetary appropriations and the related total level of commitments.

In relation to each of the two Programmes, on the basis of its Draft Budget, the Commission shall provide an estimate of information for the following year under points (a) and (b) as soon as possible, and, at the latest, by 1 September of the financial year.

2. The Commission shall issue, in April and in July of each financial year, a call for funds to Ukraine corresponding to Ukraine's contribution under each of the two Programmes referred to in Article 3(1) of this Agreement.

Each call for funds shall provide for the payment of six-twelfths of Ukraine's contribution due under the respective Programmes not later than 60 days after the call for funds is issued.

3. By derogation from paragraph 2, the financial contribution for 2021 shall be split in instalments to be divided over multiple calls for funds with the following payment schedule:
  - 50% of the financial contribution for 2021 to be paid in 2022;
  - 50% of the financial contribution for 2021 to be paid in 2023.

The corresponding amounts shall be included in the call for funds of the respective year.

3. The call for funds issued in April each year may also include adjustments of the financial contribution paid by Ukraine for the implementation, management and operation of the previous Framework Programme for Research and Innovation or the Research and Training Programme of Euratom in which Ukraine participated.
4. In relation to the Horizon Europe Programme, each year starting in 2023, the calls for funds shall also reflect the amount of the automatic correction applicable to the operational contribution paid for year N-2 to the Horizon Europe Programme.

For each of the financial years 2028, 2029 and 2030, the amount resulting from the automatic correction applied to the operational contributions paid in 2026 and 2027 to the Horizon Europe Programme by Ukraine or from the adjustments made in accordance with Article 3(8) of this Agreement will be due to or from Ukraine.

5. Ukraine shall pay its financial contribution under this Agreement for each of the two Programmes in accordance with point (III) of this Annex. In the absence of payment by Ukraine by the due date, the Commission shall send a formal letter of reminder.

Any delay in the payment of the financial contribution for either of the two Programmes shall give rise to the payment of default interest by Ukraine on the outstanding amount from the due date.

The interest rate for amounts receivable not paid on the due date shall be the rate applied by the European Central Bank to its principal refinancing operations, as published in the C series of *the Official Journal of the European Union*, in force on the first calendar day of the month in which the due date falls, increased by one and half percentage points.

ANNEX II

Non exhaustive list of the equivalent programmes, projects and activities of Ukraine

Part 1

Programmes of Ukraine which are open to participation of legal entities established in the European Union

The following programmes of Ukraine are open to participation of legal entities established in the European Union:

- Competitive calls by National Research Foundation of Ukraine
- Competitive selection of scientific and technical (experimental) developments under the state order, approved by order of the Ministry of Education and Science of Ukraine
- Competitive selection of scientific, scientific and technical works and projects financed by the external instrument of assistance of the European Union for fulfilment of obligations of Ukraine in the Framework program of the European Union on scientific researches and innovations "Horizon 2020"
- Competitive selection of the Ukrainian Startup Fund

Part 2

Programmes which Ukraine undertakes to progressively open to participation of legal entities established in the European Union

The following programmes of Ukraine will be progressively open to participation of legal entities established in the European Union

- Foundation of the President of Ukraine for support of education, science and sports

ANNEX III

Sound Financial Management

Protection of financial interests and recovery

Article 1

Reviews and audits

1. The European Union shall have the right to conduct, in accordance with the applicable acts of one or more Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts, technical, scientific, financial, or other types of reviews and audits on the premises of any natural person residing in or any legal entity established in Ukraine and receiving European Union funding, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Ukraine. Such review and audits may be carried out by the agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, or by other persons mandated by the European Commission.
2. The agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, and the other persons mandated by the European Commission, shall have appropriate access to sites, works and documents (both in electronic and paper versions) and to all the information required in order to carry out such audits, including the right of obtaining a physical/electronic copy of, and extracts from, any document or the contents of any data medium held by the audited natural or legal person , or by the audited third party.
3. Ukraine shall not prevent or raise any particular obstacle to the right of entrance in Ukraine and to the access to the premises of the agents and other persons referred to in paragraph 2 on the grounds of the exercise of their duties referred to in this Article.
4. The reviews and audits may be carried out, also after the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 9(5) or its termination, on the terms laid down in the applicable acts of one or more European Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts in relation to any legal commitment implementing the European Union budget entered into by the European Union before the date on which the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 9(5) or termination of this Agreement takes effect.

Article 2

Fight against irregularities, fraud and other criminal offences affecting the financial interests of the Union

1. The European Commission and the European Anti-Fraud Office (OLAF) shall be authorised to carry out administrative investigations, including on-the-spot checks and inspections, on the territory of Ukraine. These investigations shall be carried out in accordance with the terms and conditions established by applicable acts of one or more Union institutions.
2. The competent Ukrainian authorities shall inform the European Commission or OLAF within reasonable time of any fact or suspicion which has come to their notice relating to an irregularity, fraud or other illegal activity affecting the financial interests of the Union.
3. On-the-spot checks and inspections may be carried out on the premises of any natural person residing in or legal entity established in Ukraine and receiving Union funds, as well as of any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Ukraine.
4. On-the-spot checks and inspections shall be prepared and conducted by the European Commission or OLAF in close collaboration with the competent Ukrainian authority designated by the Ukrainian government. The designated authority shall be notified a reasonable time in advance of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that it can provide assistance. To that end, the officials of the competent Ukrainian authorities may participate in the on-the-spot checks and inspections.
5. Upon request by the Ukrainian authorities, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with the European Commission or OLAF.
6. Commission agents and OLAF staff shall have access to all the information and documentation, including computer data, on the operations concerned, which are required for the proper conduct of the on-the-spot checks and inspections. They may, in particular, copy relevant documents.
7. Where the person, entity or another third party resists an on-the-spot check or inspection, the Ukrainian authorities, acting in accordance with national rules and regulations, shall assist the European Commission or OLAF, to allow them to fulfil their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection. This assistance shall include taking the appropriate precautionary measures under national law, in particular in order to safeguard evidence.
8. The European Commission or OLAF shall inform the Ukrainian authorities of the result of such checks and inspections. In particular, the European Commission or OLAF shall report as

soon as possible to the competent Ukrainian authority any fact or suspicion relating to an irregularity which has come to their notice in the course of the on-the-spot check or inspection.

9. Without prejudice to application of Ukrainian criminal law, the European Commission may impose administrative measures and penalties on legal or natural persons of Ukraine participating in the implementation of a programme or activity in accordance with European Union legislation.

10. For the purposes of proper implementation of this Article, the European Commission or OLAF and the Ukrainian competent authorities shall regularly exchange information and, at the request of one of the parties to this Agreement, consult each other.

11. In order to facilitate effective cooperation and exchange of information with OLAF, Ukraine shall designate a contact point.

12. Information exchanged between the European Commission or OLAF and the Ukrainian competent authorities shall take place having due regard to the confidentiality requirements. Personal data included in the exchange of information shall be protected in accordance with applicable rules.

13. The Ukrainian authorities shall cooperate with the European Public Prosecutor's Office to allow it to fulfil its duty to investigate, prosecute and bring to judgment the perpetrators of, and accomplices to, criminal offences affecting the financial interests of the European Union in accordance with the applicable legislation.

Article 3 Recovery and enforcement

1. Decisions adopted by the European Commission imposing a pecuniary obligation on legal or natural persons other than States in relation to any claims stemming from the Horizon Europe Programme shall be enforceable in Ukraine. The order for enforcement shall be appended to the decision, without any other formality than a verification of the authenticity of the decision by the national authority designated for this purpose by the government of Ukraine. The government of Ukraine shall make known its designated national authority to the Commission and the Court of Justice of the European Union. In accordance with Article 4, the European Commission shall be entitled to notify such enforceable decisions directly to persons residing

and legal entities established in Ukraine. Enforcement shall take place in accordance with Ukrainian law and rules of procedure.

2. Judgments and orders of the Court of Justice of the European Union delivered in application of an arbitration clause contained in a contract or agreement in relation to Union programmes, activities, actions or projects shall be enforceable in Ukraine in the same manner as European Commission decisions referred to in paragraph (1).

3. The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction to review the legality of the decision of the Commission referred to in paragraph 1 and to suspend its enforcement. However, the Courts of Ukraine shall have jurisdiction over complaints that enforcement is being carried out in an irregular manner.

Article 4

Communication and exchange of information

The European Union institutions and bodies involved in the implementation of Horizon Europe Programme, or in controls over that programme, shall be entitled to communicate directly, including through electronic exchange systems, with any natural person residing in or legal entity established in Ukraine and receiving Union funds, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Ukraine. Such persons, entities and parties may submit directly to the European Union institutions and bodies all relevant information and documentation which they are required to submit on the basis of the European Union legislation applicable to the Union programme and of the contracts or agreements concluded to implement that programme.